

ВЕЛИЧАНСТВЕНА КЪНИГА

ПРАИСТОРИЈСКИМ ЗВЕРИМА

ВЕЛИЧАНАСТВЕНА КЊИГА

ПРАИСТОРИЈСКИМ ЗВЕРИМА

ИЛУСТРОВАО
ВАЛ ВАЛЕРЧУК
НАПИСАО
ТОМ ЏЕКСОН

Превела
Милица Цветковић

Наслов оригинала

Tom Jackson, Val Walerczuk
The Magnificent Book of Prehistoric Beasts

Copyright © 2017 Weldon Owen
Translation copyright © 2017 за српско издање, ЛАГУНА

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

562/569(02.053.2)

ЏЕКСОН, Том, 1972-

Величанствена књига о праисторијским зверима / илустровао Вал Валерчук
; написао Том Џексон ; превела Милица Цветковић. - Београд : Лагуна, 2017
(Кина). - 80 стр. : илустр. ; 38 см

Превод дела: The Magnificent Book of Prehistoric Beasts / Tom Jackson,
Val Walerczuk. - Тираж 3.000.

ISBN 978-86-521-2652-1

1. Валерчук, Вал [илустратор]
а) Праисторијске животиње
COBISS.SR-ID 243066124

Том Џексон
Вал Валерчук

ВЕЛИЧАНСТВЕНА КЊИГА О ПРАИСТОРИЈСКИМ ЗВЕРИМА

За издавача
Дејан Папић

Слој и ѿрелом
Јелена Радојичић

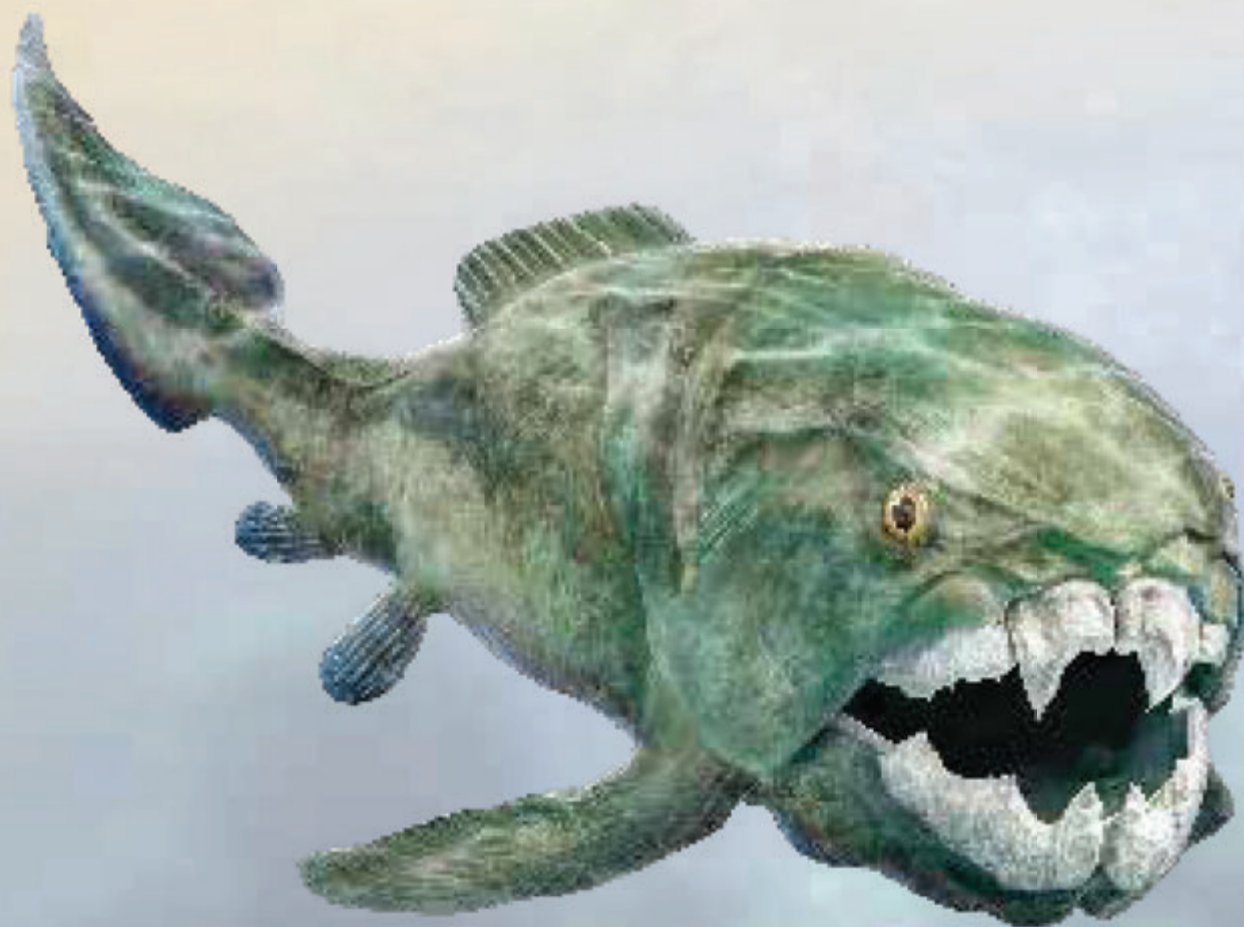
Лекѿура и корекѿура
Драгослав Баста

Шѿамѿа
Кина

Тираж
3000

Београд, 2017

Издавач
Лагуна, Београд
Ресавска 33
Клуб читалаца: 011/3341-711
www.laguna.rs
e-mail: info@laguna.rs

Увод

Погледајмо нека величанствена праисторијска бића. Сва бића описана у овој књизи живела су на Земљи милионима година, али су сва нестала. Другим речима, свако од њих је изумрло и више их никад нећемо видети живе. Како онда знамо за њих? Одговор су нађени фосили, а то су стене образоване од остатака давно изумлих животиња. Научници користе фосиле – костију, љуштурса па чак и перја – да схвате како су прастаре животиње изгледале. Понекад се не слажу око самог изгледа, али обично имају и заједничко тумачење. Постоји бар милион данас живих животињских врста, али научници који се баве фосилима открили су да би број истребљених животињских врста могао достићи сто милиона!

Праисторијска бића су чудесна исто као и данашње животиње – можда и више. Најћи ћеш на рунастог мамута, сродника слона покривеног густим крзном, сабљастог тигра са зубима дугачким као твоја рука и ајкулу с тако великим устима да може саму себе да прогута. Старије праисторијске животиње не личе ни на шта што си видео: тикталик је била риба која може да хода; артроплеура је била стонога већа од човека и аномалокарис је био ловац од пре петсто милиона година с очима на дршкама, који је усисавао храну на цевчице. Читај о свему томе и још много чему другом. Уживај!

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Где: Јужна Америка

Значење имена: велика звер

Дужина: 6 м

Тежина: 4 т

Кад: пре 1.900.000–8.000 година

Исхрана: лишће и воће

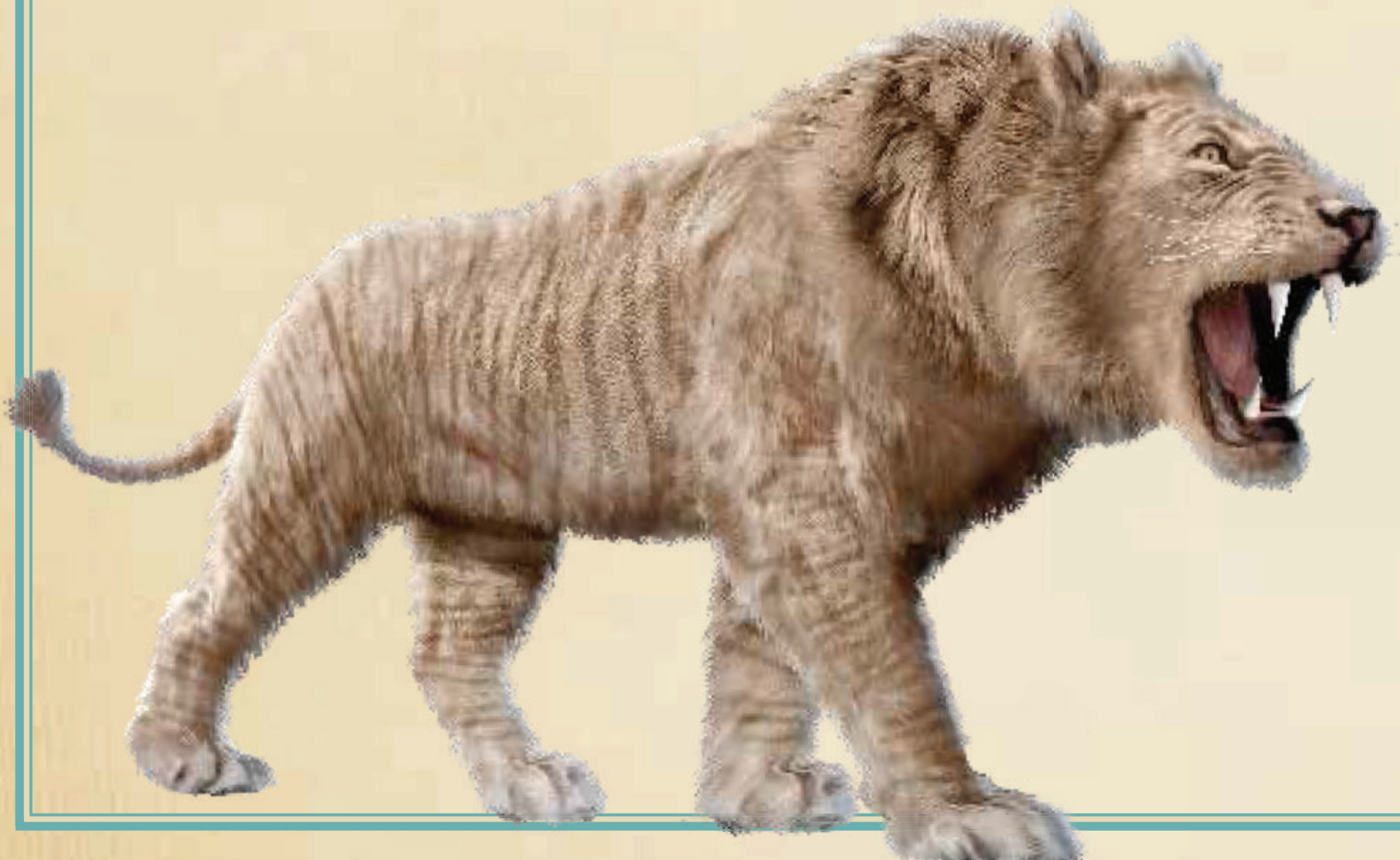

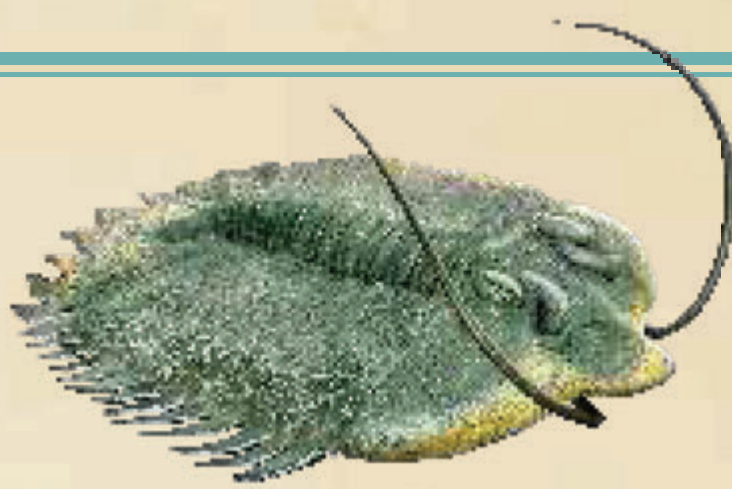

Садржај

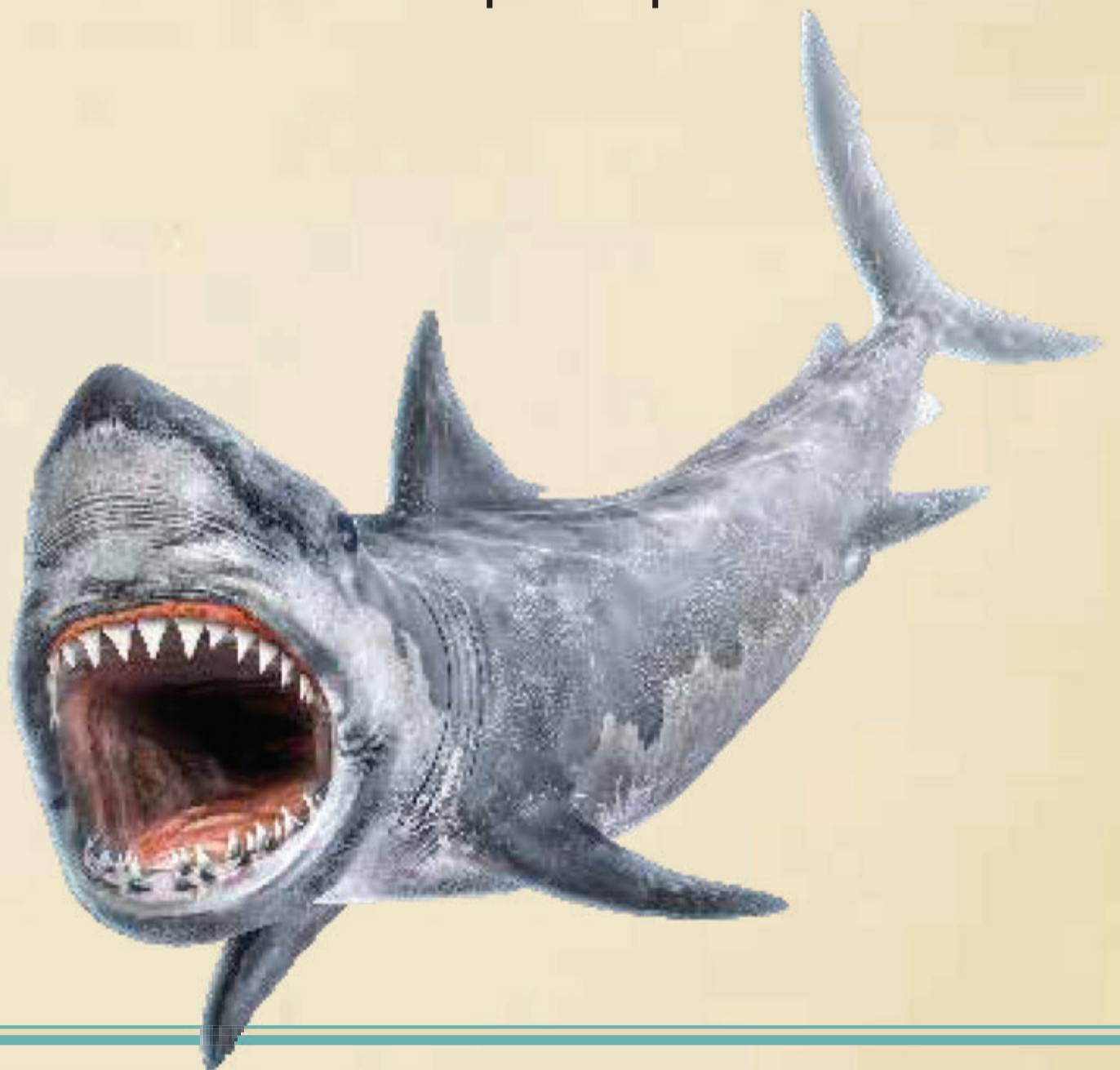

Ендрузархус	8	Дипротодон	26
Мегалодон	10	Дедикурус	28
Рунасти мамут	12	Амбулоцетус	30
Артроплеура	14	Ентелодон	32
Арктодус	16	Халуцигенија	34
Дивље говедо	18	Еохипус	36
Архелон	20	Пећински лав	38
Хацегоптерикс	22	Трилобити	40
Диплокаулус	24	Гигантопитекус	42

Парацератеријум	44	Бронтотер	62
Птериготус	46	Тилаколео	64
Мегаланија	48	Тикталик	66
Лиоплеуродон	50	Титанобоа	68
Мегалоцерос	52	Гасторнис	70
Камероцерас	54	Хесперорнис	72
Мегатеријум	56	Рунасти носорог	74
Смилодон	58	Аномалокарис	76
Данклеостеус	60	Харпагорнис	78

Ендрузархус

Andrewsarchus

- Ендрузархус је највећи копнени сисар месојед свих времена.
- Једини нађени фосили ендрузархуса су огромне лобање, а то научницима говори да је та оријашка животиња у роду с папкарима, као што су нилски коњи и краве.
- Ниједан данашњи папкар није месојед, али ендрузархус је имао оштре зубе за сечење меса.
- Поред тога што је повремено убијао животиње, ендрузархус је вероватно претежно био стрвинар. Имао је довољно снажне вилице да дроби кости и љуштуре угинулих животиња на које је наилазио.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Где: Источна Азија

Значење имена: Ендрузова звер

Дужина: 5,5 м

Тежина: 1 т

Кад: пре 40–35 милиона година

Исхрана: месо

- 🐾 Сматра се да је ендрузархус у сродству с данашњим китовима и делфинима који су се и сами развили из копнених папкара.
- 🐾 Створење је добило име по Роју Чапману Ендрузу, америчком ловцу на фосиле и истраживачу, за кога се мисли да је био надахнуће за филмски лик Индијане Џоунса.
- 🐾 Могуће да је ендрузархус живео усамљено и да се сусретао са члановима своје врсте само ради парења и у борби око хране.

Мегалодон

Megalodon

- Мегалодон је највећа врста ајкуле која је пливала светским океанима.
- Као и све ајкуле, мегалодон није имао коштани скелет. Пронађени су само фосилизовани зуби и делови кичме.
- Уста те ајкуле била су широка више од два метра, што значи да је могао да прогута целог одраслог човека.
- Мегалодон је имао десетине тестерастих зуба око 15 цм дужине, што је веће од шаке просечног човека.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Где: Сви океани света

Значење имена: Велики зуб

Дужина: 16 м

Тежина: 48 т

Кад: пре 16–1,6 милиона година

Исхрана: китови и друга морска створења

- ✎ Попут данашње велике беле ајкуле, мегалодон је ловио из дубине и брзо се устремљивао да шчепа жртву одоздо.
- ✎ Мегалодону је требало неколико угриза да усмрти велики плен као што је кит. Прве угризе је усмеравао на реп и пераја како жртва не би могла да отплива.
- ✎ Мегалодон је живео само у топлим водама. Могуће да је изумро стога што се већина крупних китова преселила у хладне поларне воде у којима ајкула није могла да лови.

Рунасти мамут

Mammuthus primigeniuss

 Овај рођак слона познат је као рунасти мамут јер је био покривен густим руном, које га је грејало за време леденог доба.

 Мамут је користио закривљене кљове за стругање снега са земље у потрази за храном.

 Та моћна звер могла је данима без хране. Чувала је енергетску залиху у грби између рамена.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Где: Северна Америка, северна Европа, Сибир

Значење имена: копач јазбина

Висина: 3,4 м

Тежина: 6 т

Кад: пре 4.800.000–4.000 година

Исхрана: трава, маховина, лишјајеви, кора дрвета

- Рунасти мамут је имао много мање уши него данашњи слон. На великој хладноћи смрзла би му се кожа на великим, млитавим ушима.
- Мамути би се понекад беспомоћно заглавили у блату и покрио би их снег – па би остали тако залеђени хиљадама година.
- Кад су први ловци на фосиле налазили закопане мамуте, мислили су да су те рунасте звери себи копале јазбине.
- Последње крдо рунастих мамута живело је на арктичком острву. Ти мамути су били патуљасти, од само метар и осамдесет висине.

